

Briselē, 29.6.2016.
COM(2016) 431 final

2016/0197 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par turpmāku makrofinansiālo palīdzību Jordānijas Hāšimītu Karalistei

{SWD(2016) 213 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Jordānijas ekonomiku kopš 2011. gada sākuma ir ievērojami ietekmējuši vēl aizvien nenorimušie reģionālie nemieri, jo īpaši kaimiņvalstīs Irākā un Sīrijā. Apvienojumā ar nelabvēlīgāku ekonomisko situāciju pasaulē šie reģionālie nemieri ir izpaukušies spēcīgā ārējo ieņēmumu kritumā un radījuši spiedienu uz publiskā sektora finansēm. Mazāki ieņēmumi no tūrisma unniecīgākas ārvalstu tiešo ieguldījumu (ĀTI) plūsmas, bloķēti tirdzniecības ceļi un atkārtotie Ēģiptes dabasgāzes piegādes pārtraukumi, kuru rezultātā Jordānija bija spiesta aizstāt no Ēģiptes importēto gāzi ar dārgāku degvielu elektroenerģijas ražošanai, bremsēja izaugsmi un radīja spiedienu uz Jordānijas ārējo saldo un fiskālo stāvokli. Sīrijas konflikts ir ietekmējis Jordāniju, ne vien radot traucējumus tirdzniecībai ar Sīriju, bet arī izraisot aptuveni 1,3 miljonu Sīrijas bēgļu ieplūšanu Jordānijā un tādējādi palielinot spiedienu uz Jordānijas fiskālo stāvokli, sabiedriskajiem pakalpojumiem un infrastruktūru.

2012. gadā Jordānija un SVF vienojās par pirmo korekciju programmu, kas tika atbalstīta saskaņā ar rezerves vienošanos (SBA) USD 2 miljardu apmērā ar trīs gadu termiņu. Šī programma tika sekmīgi pabeigta 2015. gada augustā. SVF programmu papildināja pirmā Eiropas Savienības (ES) makrofinansiālā palīdzība EUR 180 miljonu apmērā (MFP-I), par kuru Eiropas Parlaments un Padome pieņēma lēmumu 2013. gada decembrī un kuru izmaksāja divās daļās EUR 100 miljonu un EUR 80 miljonu apmērā attiecīgi 2015. gada februārī un 2015. gada oktobrī.

Lai gan, īstenojot pirmo programmu, ko atbalstīja SVF, ES un citi līdzekļu devēji, valsts guva panākumus makroekonomikas stabilizācijas un reformu ziņā, neatslābstošie konflikti kaimiņvalstīs Sīrijā un Irākā joprojām kavēja Jordānijas ārējo tirdzniecību un mazināja ieguldītāju un tūristu uzticēšanos, ekonomiskajai situācijai atkal pasliktinoties 2015. gadā. Šajā kontekstā Jordānijas valdība ir aicinājusi palielināt starptautiskās kopienas atbalstu, lai novērstu ar Sīrijas krīzi saistītās ekonomiskās sekas un, jo īpaši, lai risinātu problēmas saistībā ar lielu skaitu Sīrijas bēgļu Jordānijā. Konferencē "Atbalsts Sīrijai un reģionam", kas notika Londonā 2016. gada 4. februārī, starptautiskā kopiena apņēmas sniegt atbalstu USD 10 miljardu apmērā, lai palīdzētu valstīm, kuras visvairāk skārusi Sīrijas bēgļu krīze. No šīs summas ES solīja nodrošināt EUR 2,39 miljardus Sīrijas bēgļu krīzes skartajām valstīm, tostarp aizdevumu EUR 200 miljonu apmērā saistībā ar otro makrofinansiālās palīdzības darbību Jordānijai (MFP-II). 2016. gada 3. martā ar Plānošanas un starptautiskās sadarbības ministrijas vēstuli Ekonomikas un finanšu, nodokļu un muitas komisāram Jordānijas iestādes oficiāli apstiprināja pieprasījumu Eiropas Savienībai piešķirt jaunu MFP¹. Ierosinātā jaunā MFP darbība būs daļa no t.s. ES un Jordānijas pakta (ES un Jordānijas partnerības prioritāšu pielikumā) – dokumenta, kuru apspriež ES un Jordānija un kurš ietvertu konkrētas saistības abām pusēm (tostarp finansiālu palīdzību no ES) ar mērķi risināt problēmas vairākas prioritārajās politikas jomās.

Vienlaikus Jordānija un SVF risina sarunas par turpmāku finansiālo vienošanos, kas, kā paredzams, tiks noslēgta 2016. gada otrajā pusē. Vienošanās, kura, iespējams, tiks noslēgta Paplašinātās finansēšanas mehānisma ietvaros, nodrošinātu atbalstu jaunai ekonomikas programmai ar, domājams, trīs gadu termiņu.

Šajā sakarā un atbilstīgi saistībām, kuras uzņēmas Londonas konferencē, Eiropas Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu lēmumam par jaunu MFP Jordānijai

¹ Šajā vēstulē iestādes lūdza piešķirt jaunu MFP EUR 350 miljonu apmērā.

vidēja termiņa aizdevuma veidā, kura summa nepārsniegtu EUR 200 miljonus. Ierosinātā summa šķiet pamatota, balstoties uz atjauninātu novērtējumu par valsts ārējā finansējuma vajadzībām, gaidāmās SVF programmas apmēru, sloga sadales apsvērumiem un rīcības iespējām, ko pieļauj ES budžets.

Ierosinātā ES MFP palīdzētu Jordānijai segt daļu no savām SVF programmas kontekstā atlikušajām ārējā finansējuma vajadzībām 2016. un 2017. gadā, kuru apmērs saskaņā ar aplēsēm ir aptuveni USD 3,2 miljardi. Tā kā ir paredzēts, ka palīdzība tiks novirzīta budžetā, jaunais pasākums (tāpat kā iepriekšējais) palīdzētu Jordānijai arī segt daļu no fiskālajām izmaksām saistībā ar Sīrijas bēgļu krīzi.

Kā sīkāk izklāstīts šim priekšlikumam pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā, Komisija, pamatojoties arī uz Eiropas Ārējās darbības dienesta veikto politiskās situācijas novērtējumu, uzskata, ka ir izpildīti politiskie un ekonomiskie priekšnosacījumi ierosinātajai MFP darbībai.

• Vispārīgais konteksts

Pēc spēcīga *pieauguma* perioda 2000.-2009. gada laikposmā, kurā vidējais Jordānijas IKP pieauguma rādītājs bija 6,5 %, 2011.-2014. gadā tas samazinājās līdz vidēji 2¼ %. Lai gan 2014. gadā IKP pieaugums atkal sasniedza 3,1 %, Sīrijas krīzes saasināšanās 2015. gadā, kura ietekmēja tirdzniecību, tūrisma un ieguldītāju uzticēšanos, kā arī Persijas līča sadarbības padomes (PLSP) valstu, kuras ir galvenās Jordānijas tirdzniecības partneres un arī nozīmīgs tūrisma, naudas pārskaitījumi un finanšu plūsmu avots, ekonomikas attīstības tempu palēnināšanās veicināja IKP pieauguma sarukumu līdz 2,4 % 2015. gadā.

Ekonomikas attīstības tempu palēnināšanās izraisīja ievērojamu *bezdarba* pieaugumu. Pēc samazināšanās no 12,6 % 2013. gadā līdz 11,9 % 2014. gadā bezdarba līmenis 2016. gada pirmajā ceturksnī pieauga līdz 14,6 %. Bezdarbs joprojām īpaši augsts ir jauniešu un sieviešu vidū (2016. gada pirmajā ceturksnī attiecīgi 33 % un 23,7 %).

Krasi kritoties pārtikas cenām un ar degvielu saistītajām cenām, *patēriņa cenas* 2015. gadā samazinājās par 0,9 % (ar pamatinflāciju aptuveni 2 % līmenī, tomēr daļēji atspoguļojot Sīrijas bēgļu radīto pieprasījumu). Sagaidāms, ka patēriņa cenu inflācija šogad atjaunosies, stabilizējoties degvielas cenām, vai nedaudz palielināsies, tomēr saglabājoties zemā līmenī (1 % līdz 1,5 % diapazonā). Atspoguļojot šīs mērenās inflācijas tendences un izaugsmes pavājināšanos, *Jordānijas Centrālā banka* pazemināja diskonta likmi no 4,25 % 2015. gada sākumā līdz 3,75 % 2015. gada jūlijā.

Jordānija ir guvusi būtiskus panākumus saistībā ar *fiskālo konsolidāciju*, jo tās fiskālais deficīts 2012.-2013. gada laikposmā strauji pieauga, ko lielā mērā ietekmēja saistībā ar SVF programmu veiktie korekcijas pasākumi (tostarp 2015. gadā ieviests jauns likums par ienākuma nodokli) un naftas cenu kritums, kas ļāva ievērojami samazināt *NEPCO* (valsts elektroenerģijas uzņēmums) darbības zaudējumus un valsts līdzekļu pārvedumus šim uzņēmumam. Tādējādi kopējā fiskālā balance, kas ietver pārvedumus *NEPCO* un *WAJ* (Jordānijas ūdensapgādes iestāde), kā arī dotācijas, no maksimālā rādītāja 11 % no IKP 2013. gadā samazinājās līdz 3,5 % no IKP 2015. gadā.

Pamatā esošā fiskālā stāvokļa uzlabojums tomēr ir mazāk būtisks, ja ņem vērā centrālās valdības budžeta primāro deficītu, atskaitot dotācijas un pārvedumus *NEPCO* un *WAJ*. Šis rādītājs 2015. gadā pasliktinājās (pieaugot līdz 5,2 % no IKP) un joprojām par vairāk nekā trim procentpunktiem no IKP pārsniedz SVF plānoto rādītāju. Centrālās valdības un *NEPCO* kopējais budžeta deficīts (kurā minētajam primārā deficīta rādītājam pieskaitīti *NEPCO* darbības zaudējumi) saglabājas virs 6 % no IKP un arī ievērojami pārsniedz to, kas bija plānots saskaņā ar SVF rezerves vienošanās programmu (3,5 % no IKP).

Jordānijas fiskālā stāvokļa pastāvīgo nestabilitāti vēl vairāk apliecina fakts, ka valsts joprojām ir ļoti atkarīga no ārvalstu dotācijām (kas, kā paredzams, turpmākajos gados saglabāsies zemākas, atspoguļojot naftas cenu pazemināšanās ietekmi uz Persijas līča sadarbības padomes (GCC) līdzekļu devēju finansēm), un risks, ka naftas cenas atkal varētu pieaugt ievērojami vairāk, nekā tiek pieņemts patlaban. Turklāt Jordānijai ir jāturpina segt būtiskās fiskālās izmaksas saistībā ar Sīrijas bēgļiem, kas galvenokārt saistītas ar lielākiem izdevumiem subsīdijām, veselības aprūpei, izglītībai un infrastruktūrai. Saskaņā ar Jordānijas iestāžu sniegto informāciju tiešās un netiešās izmaksas saistībā ar Sīrijas bēgļu uzņemšanu kopš Sīrijas konflikta sākuma ir sasniegušas aptuveni USD 6,6 miljardus.

Saistībā ar ievērojamiem ārvalstu līdzekļu devēju aizdevumiem, kā arī ar starptautisko obligāciju emisijām bruto *valsts parāds* vēl vairāk palielinājās, 2015. gada beigās sasniedzot 93,4 % no IKP un turpinot kopš 2008. gada (kad šis rādītājs bija 60,2 % no IKP) novēroto augšupejošo tendenci. Tomēr valsts parāda dinamika saskaņā ar SVF vērtējumu ir ilgtspējīga, ņemot vērā to, ka valsts turpina īstenot turpmāku vidēja termiņa fiskālo korekciju un joprojām saņem ievērojamas finansiālās dotācijas no starptautiskās kopienas.

Kaut arī Jordānija kopš 2013. gada ir panākusi būtisku *tekošā konta deficīta* korekciju (saistībā ar fiskālo konsolidāciju, naftas cenu kritumu un pāreju uz lētākiem degvielu veidiem), deficīts joprojām ir ļoti liels, 2015. gadā sasniedzot 11,7 % no IKP. Konflikta saasināšanās Sīrijā un Irākā 2015. gadā negatīvi ietekmēja eksportu, tūrismu un ieguldītāju uzticēšanos. Tirdzniecības maršrutu pārrāvumu rezultātā eksports samazinājās par 6,6 %, savukārt ienākumi no tūrisma saruka par 7,1 %, kas saistīts ar valsti apmeklējušo tūristu skaita ievērojamu kritumu no 4,1 miljoniem 2014. gadā līdz 3,7 miljoniem 2015. gadā. Šo samazinājumu daļēji kompensēja importa samazināšanās saistībā ar vājāku izaugsmi un zemām naftas cenām. Ārējais spiediens 2016. gada pirmajā ceturksnī turpinājās, kā rezultātā ievērojami pieauga tirdzniecības deficīts (par 13 %, salīdzinot ar iepriekšējo gadu), atspoguļojot jaunus eksporta un tūrisma ieņēmumu samazinājumus. Sagaidāms, ka tekošā konta deficīts (neskaitot dotācijas) 2016.-2017. gadā saglabāsies tuvu 10 % no IKP (vai aptuveni 6 % apmērā no IKP, ieskaitot ārvalstu dotācijas).

Ārvalstu tiešo ieguldījumu samazinājums — no USD 1,8 miljardiem 2014. gadā līdz USD 1,2 miljardiem 2015. gadā — radīja papildu spiedienu uz ārējo saldo. Neraugoties uz ĀTI samazināšanos, kapitāla un finanšu kontā neto ienākošās plūsmas 2015. gadā sasniedza USD 2,2 miljardus salīdzinājumā ar 2014. gada neto ienākošajām plūsmām USD 1,2 miljardu apmērā. Tas kļuva iespējams, jūnijā emitējot divas ASV Valsts kases garantētas euroobligācijas ar kopējo vērtību USD 1,5 miljardi un novembrī emitējot negarantētas euroobligācijas USD 500 miljonu apmērā.

Neto starptautiskās rezerves 2016. gada martā sasniedza drošu līmeni, USD 13,4 miljardus, kas atbilst aptuveni 7 mēnešu importam no nākamā gada budžeta. Ieskaitot zeltu, starptautisko rezervju līmenis bija aptuveni USD 15 miljardi.

Saistībā ar korekciju un reformu programmām, ko atbalsta SVF, Pasaules Banka un ES pirmā MFA darbība, kura tika pabeigta 2015. gada oktobrī, Jordānijas iestādes guvušas ievērojamus panākumus vairākās svarīgākajās *strukturālo reformu* jomās. Tas ietvēra degvielas subsīdiju reformu un kompensējošu naudas pārvedumu shēmu, centienus dažādot enerģijas avotus, nodokļu reformu un investīciju sistēmas pārskatīšanu. Tomēr valstī joprojām pastāv būtiskas problēmas saistībā ar strukturālajām reformām. Nodokļu bāze joprojām ir šaura un ietver daudzus nodokļu atbrīvojumus, un pastāv iespējas vēl vairāk stiprināt nodokļu administrēšanu un veikt turpmākas reformas attiecībā uz ienākumu aplikšanu ar nodokļiem, lai palielinātu gan ieņēmumus, gan progresivitāti. Šīm reformām būtu jāatbalsta fiskālā konsolidācija. Jordānijas situāciju pasliktina arī neelastīgs darba tirgus un neatbilstība starp prasmju piedāvājumu un

pieprasījumu, kas veicina augstu bezdarba līmeni, jo īpaši jauniešu vidū, kā arī ļoti zemi sieviešu nodarbinātības rādītāji. Būtu jāturpina centieni dažādot enerģijas avotus un palielināt energoefektivitāti, lai apmierinātu pieaugošo elektroenerģijas pieprasījumu un vēl vairāk samazinātu Jordānijas atkarību no naftas. Ūdensapgādes nozares reforma ir vēl viena svarīga veicama reforma, un pārvedumi WAJ joprojām rada ievērojamu slogu budžetam. Būtu iespējams arī vēl vairāk uzlabot uzņēmējdarbības un investīciju vidi, kas ir ārkārtīgi būtiski, lai varētu palielināt ieguldījumu plūsmas pašreizējos sarežģītajos reģionālajos apstākļos. Būtu jāstiprina arī ekonomikas pārvaldība un pārredzamība, tostarp pieliekot pūles, lai uzlabotu valsts finanšu pārvaldību, piemēram, pieņemot jaunus tiesību aktus par Revīzijas biroju un modernizējot parādu pārvaldību.

SVF 2016. gada februāra prognozes liecina par ievērojamām maksājumu bilances vajadzībām laikposmam no 2016. līdz 2017. gadam — kopējais ārējā finansējuma iztrūkums tiek lēsts USD 3,2 miljardu apmērā (USD 2 miljardi 2016. gadā un USD 1,2 miljardi 2017. gadā). Pamatā šā finansējuma iztrūkuma iemesls ir trīs faktori: nemainīgi liels tekošā konta deficīts, sagaidāmās augstās parāda dzēšanas prasības, it īpaši 2016. gadam, un vajadzība saglabāt piesardzīgu ārvalstu valūtas rezervju līmeni. Ierosinātā jaunā MFP darbība EUR 200 miljonu apmērā segtu 7,4 % no prognozētā atlikušā finansējuma iztrūkuma (atskaitot neto SVF finansējumu un gaidāmo uz politiku balstīto Pasaules Bankas aizdevumu izmaksu).

Sagaidāms, ka tāpat kā iepriekšējos gados citi līdzekļu devēji (tostarp Francija, Japāna, ASV, Persijas līča sadarbības padomes valstis un Arābu monetārais fonds, kā arī ES ar tās dotāciju budžeta atbalstu, ko finansē no Eiropas kaimiņattiecību instrumenta) arī nākamajā periodā sniegs ievērojamus papildu līdzekļus, lai nodrošinātu saprātīgu sloga sadali līdzekļu devēju atbalsta intensitātē.

- **Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Lēmumu 1351/2013/ES, ar kuru Jordānijai sniedza pirmo makrofinansiālo palīdzību EUR 180 miljonu apmērā, Eiropas Parlaments un Padome pieņēma 2013. gada 11. decembrī². Palīdzību pilnībā izmaksāja 2015. gadā.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

ES un Jordānija gadu gaitā ir izveidojušas ciešas politiskās un ekonomikas attiecības. 2010. gadā starp ES un Jordāniju tika panākta vienošanās par īpaša statusa partnerību, aptverot plašākas sadarbības jomas. ES un Jordānijas attiecību juridiskais pamats ir asociācijas nolīgums, kas stājās spēkā 2002. gada 1. maijā, un dažādi saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku izveidoti sadarbības un dialoga instrumenti. Jordānija ir arī Savienības Vidusjūrai locekle. ES mērķis ir palīdzēt Jordānijai tās reformu īstenošanas procesā, pamatojoties uz prioritātēm un darbībām, kas noteiktas 2014. līdz 2017. gadam pieņemtajā vienotajā atbalsta shēmā. Reaģējot uz konfliktiem Sīrijā un Irākā un lai turpinātu nostiprināt stabilas un daudzveidīgas attiecības starp ES un Jordāniju, abas puses ir sākušas sarunas par jaunu partnerības prioritāšu nolīgumu, kam 2016.-2018. gada laikposmā vajadzētu būt ES un Jordānijas attiecību pamatā. Partnerības prioritātes ietver savstarpējo saistību izpildi, kas noteiktas arī šobrīd apspriestajā ES un Jordānijas paktā. Jordānija ir izveidojusi svarīgas ekonomiskās saiknes ar ES. 2014. gadā Eiropas Savienība bija Jordānijas otrā lielākā tirdzniecības partnere, un tirdzniecības daļa ar ES bija 15,5 %, atpaliekot no Saūda Arābijas, ar kuru tirdzniecības daļa bija 17,7 %, un apsteidzot ASV — trešo lielāko tirdzniecības

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Lēmums Nr. 1351/2013/ES par makrofinansiālo palīdzību Jordānijas Hāšimītu Karalistei (OV L 341, 18.12.2013., 4. lpp.).

partneri ar 8,5 %). Patlaban notiek sagatavošanās process, lai sāktu sarunas par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu. Padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas mērķis būtu uzlabot tirgus piekļuves iespējas un investīciju vidi un sekmēt ciešāku ekonomisko integrāciju starp ES un Jordāniju. Lai gan faktiskās sarunas par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu vēl nav uzsāktas, puses ir sākušas sarunas par izcelsmes noteikumu, kurus ES piemēro divpusējai tirdzniecībai, pagaidu atvieglošanu. Cerams, ka šī iniciatīva, kas ir daļa no ES atbalsta Jordānijai pašreizējā Sīrijas bēgļu krīzē, veicinās Jordānijas eksportu uz ES un radīs papildu nodarbinātības iespējas gan jordāniešiem, gan Sīrijas bēgļiem.

ES makrofinansialā palīdzība papildinātu saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu un citām ES programmām piešķirtās dotācijas un pamatprogrammu un jo īpaši nosacījumus, kas paredzēti budžeta atbalsta pasākumos, ko īsteno Eiropas Savienība. Atbalstot to, ka Jordānijas iestādes pieņem piemērotu makroekonomiskās politikas un strukturālo reformu satvaru, ES MFP palielinātu ES vispārējās finansialās palīdzības pievienoto vērtību un efektivitāti, tai skaitā ar citu finanšu instrumentu palīdzību.

Jordānija ir veikusi nozīmīgus pasākumus, lai stiprinātu demokrātiskās pamattiesības un tiesiskumu. Ir izveidota Konstitucionālā tiesa un neatkarīga vēlēšanu komisija, un Jordānijas Parlaments ir pieņēmis vairākus nozīmīgus tiesību aktus, tostarp Vēlēšanu likumu un Likumu par politiskajām partijām, kā arī tiesību aktus par decentralizāciju un pašvaldībām.

Lai gan joprojām būtu iespējams vēl vairāk stiprināt Jordānijas demokrātiskās iestādes un tiesisko regulējumu un panākt dažādu sociālo un etnisko grupu labāku demokrātisko pārstāvību, Jordānija, neraugoties uz sarežģītajiem reģionālajiem apstākļiem, ir spējusi gūt panākumus šajā jomā un tai joprojām ir stabilizējoša un līdzsvarojosa ietekme reģionā.

Šajā sakarā tiek uzskatīts, ka Jordānija atbilst politiskajiem priekšnoteikumiem par makrofinansialās palīdzības sniegšanu, it īpaši attiecībā uz demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma ievērošanu, un ka tā ir valsts, ar kuru ES uztur ciešas politiskās un ekonomiskās attiecības. Eiropas Ārējās darbības dienesta sagatavots detalizēts novērtējums par atbilstību šiem politiskajiem kritērijiem makrofinansialās palīdzības sniegšanai ir iekļauts priekšlikumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta pielikumā. Ierosinātā jaunā MFP darbība saskan arī ar ES apņemšanos atbalstīt Jordānijas ekonomiskās un politiskās pārejas procesu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Ierosināto pasākumu kopsavilkums

ES Jordānijai piešķir makrofinansialo palīdzību vidēja termiņa aizdevuma veidā, tās kopējam maksimālajam apmēram sasniedzot 200 miljonus euro. Tā Jordānijai palīdzēs segt ārējā finansējuma vajadzības 2016.–2017. gadā, kuras noteikusi Komisija, balstoties uz SVF aplēsēm.

Palīdzību plānots izmaksāt divās aizdevuma daļās — katru EUR 100 miljonu apmērā. Palīdzības pirmās daļas izmaksa ir gaidāma ap 2016. gada beigām. Palīdzības otrā daļa, kas atkarīga no vairākiem politikas pasākumiem, varētu tikt izmaksāta 2017. gada otrajā ceturksnī. Palīdzību pārvaldīs Komisija. Tiek piemēroti īpaši noteikumi par krāpšanas un citu nelikumību novēršanu saskaņā ar Finanšu regulu.

Kā vienmēr saistībā ar MFP instrumentu izmaksa būs atkarīga no pozitīva vērtējuma par to, kā īstenota programma saskaņā ar jauno SVF finansialo vienošanos. Turklāt Komisija un Jordānijas iestādes saprašanās memorandā vienotos par konkrētiem strukturālās reformas pasākumiem. Komisija pievērsīsies strukturālajām reformām, kuru mērķis ir uzlabot vispārējo

makroekonomisko pārvaldību un ilgtspējīgas izaugsmes nosacījumus. Kā minēts iepriekš, šie reformas pasākumi atbalstītu iestāžu reformu programmu, kā arī papildinātu programmas, par kurām panākta vienošanās ar SVF, Pasaules banku un citiem līdzekļu devējiem, kā arī politikas programmas, kas saistītas ar ES budžeta atbalsta darbībām. Tie būtu saskaņā ar ekonomikas reformu prioritātēm, par kurām starp ES un Jordāniju panākta vienošanās saistībā ar vienoto atbalsta shēmu 2014.-2017. gadam, un ar citiem stratēģiskiem dokumentiem (tostarp turpmākajām partnerības prioritātēm un Jordānijas paktam). Tie būtu balstīti arī uz strukturālajām reformām, ko īsteno saskaņā ar MFP-I.

Lēmums izmaksāt visu MFP aizdevumu veidā ir pamatots, ņemot vērā Jordānijas ekonomikas attīstības līmeni (mērot ienākumus uz vienu iedzīvotāju) un parāda rādītājus. Šis lēmums atbilst arī Pasaules Bankas un SVF attieksmei pret Jordāniju. Jordānija nav tiesīga saņemt koncesiju finansējumu nedz no Starptautiskās attīstības aģentūras, nedz no SVF Ieguldījumu fonda nabadzības mazināšanai un izaugsmei.

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 212. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Subsidiaritātes princips ir ievērots, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā sasniegt mērķi atjaunot īstermiņa makroekonomisko stabilitāti Jordānijā un to labāk spēj izdarīt Eiropas Savienība. Galvenie iemesli tam ir budžeta ierobežojumi valstu līmenī un vajadzība koordinēt līdzekļu devēju darbību, lai maksimāli palielinātu palīdzības apmēru un efektivitāti.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam: tas atbilst īstermiņa makroekonomiskās stabilitātes sasniegšanai vajadzīgajam minimumam un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.

Pamatojoties uz SVF aplēsēm turpmākās Paplašinātās finansēšanas mehānisma vienošanās kontekstā, Komisija ir noteikusi, ka ierosinātās jaunās MFP apmērs atbilst 7,4 % no atlikušā finansējuma iztrūkuma laikposmā no 2016. līdz 2017. gadam. Tas ir saskaņā ar standarta praksi attiecībā uz sloga sadali makrofinansālās palīdzības pasākumu ietvaros. To uzskata par atbilstīgu sloga sadali Eiropas Savienībai, ņemot vērā palīdzību, ko Jordānijai apsolījuši citi divpusējie un daudzpusējie līdzekļu devēji.

- **Instrumenta izvēle**

Projektu finansēšana vai tehniskā palīdzība nebūtu piemērota vai pietiekama, lai sasniegtu šos makroekonomikas mērķus. Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būs ārējā finansējuma iegūšanas atvieglošana, kā arī palīdzība stabilas makroekonomiskās vides izveidei, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. Palīdzot izveidot pienācīgu vispārējo politikas satvaru, MFP var palielināt to pasākumu efektivitāti, kuri Jordānijā finansēti ar citiem, specifiskākiem ES finanšu instrumentiem.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Makrofinansiālo palīdzību sniedz kā būtisku daļu no starptautiskā atbalsta, kas paredzēts Jordānijas ekonomikas stabilizācijai. Sagatavojot šo priekšlikumu par MFP, Komisijas dienesti ir apspriedušies ar SVF un Pasaules Banku, kas jau uzsākuši plašas finansējuma programmas un gatavo jaunas. Komisija 2016. gada 2. jūnijā apspriedās ar Ekonomikas un finanšu komiteju un saņēma priekšlikuma apstiprinājumu. Komisija ir arī regulāri sazinājusies ar Jordānijas iestādēm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Pirms palīdzības faktiskās īstenošanas Komisija ar ārēju ekspertu palīdzību sagatavos operatīvo novērtējumu, pārbaudot Jordānijas publiskā sektora finanšu aprites un administratīvo procedūru kvalitāti un ticamību. Novērtējuma rezultāti, kuri tiks paziņoti Jordānijas iestādēm un ES delegācijai, lai turpinātu darbu tajās jomās, kurās nepieciešami uzlabojumi, varētu tikt atspoguļoti arī darbības politiskajos nosacījumos.

- **Ietekmes novērtējums**

ES makrofinansiālā palīdzība ir finanšu instruments, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar mērķi sniegt atbalstu nopietnu maksājumu bilances problēmu novēršanai trešās valstīs. Tāpēc uz šo MFP priekšlikumu neattiecas prasība veikt ietekmes novērtējumu saskaņā ar Komisijas Labāka regulējuma pamatnostādņēm (SWD(2015) 111 *final*), jo šajā ārkārtas situācijā, kurā ir nepieciešama ātra reaģēšana, pastāv politiska vajadzība strauji virzīties uz priekšu.

Kopumā Komisijas priekšlikumi bija balstīti uz pieredzi, kas gūta, veicot *ex-post* izvērtējumus par iepriekšējām darbībām ES kaimiņvalstīs. MFP-II un kopā ar to īstenojamā ekonomikas korekciju un reformu programma, tāpat kā MFP-I, palīdzēs apmierināt Jordānijas vidēja termiņa finansējuma vajadzības, vienlaicīgi atbalstot politikas pasākumus, kas vērsti uz vidēja termiņa maksājumu bilances stiprināšanu, fiskālo stabilitāti un ilgtspējīgas izaugsmes palielināšanu, tādējādi papildinot programmu, par ko jāvienojas ar SVF. Šādi pasākumi varētu aptvert tādas reformu jomas kā publisko finanšu pārvaldība un citi ekonomikas pārvaldības aspekti, nodokļu reforma, sociālā nodrošinājuma tīkla nostiprināšana, enerģijas un ūdens nozares reformas, tirdzniecība un ieguldījumi un darba tirgus, ietverot pasākumus, lai veicinātu Sīrijas bēgļu integrēšanos Jordānijas darba tirgū.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Plānotā palīdzība tiktu piešķirta aizdevuma veidā un tiktu finansēta ar aizņēmuma operācijas palīdzību, kuru Komisija veiks ES vārdā. Palīdzības ietekme uz budžetu atbilstīs to summu iemaksai (kvota: 9 %), kuras no budžeta pozīcijas 01 03 06 ("Garantiju fonda finansējums") tiek piešķirtas ES Garantiju fondam ārējai darbībai. Pieņemot, ka aizdevuma pirmā daļa (EUR 100 miljonu apmērā) tiks izmaksāta 2016. gadā un aizdevuma otrā daļa (EUR 100 miljonu apmērā) — 2017. gadā, saskaņā ar noteikumiem par garantiju fonda mehānismu iemaksa tiks veikta 2018. un 2019. gada budžetos. Balstoties uz pašreizējām prognozēm par budžeta pozīcijas 01 03 06 izmantojumu, Komisija uzskata, ka pasākuma ietekmi uz budžetu ir iespējams nosegt.

5. CITI ELEMENTI

- **Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība**

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula. Ierosinātā MFP būs pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par turpmāku makrofinansiālo palīdzību Jordānijas Hāšimītu Karalistei

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienības ("Savienība") un Jordānijas Hāšimītu Karalistes ("Jordānija") attiecības attīstās Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) ietvarā. Jordānija 1997. gada 24. novembrī parakstīja asociācijas nolīgumu ar ES — tas stājās spēkā 2002. gada 1. maijā. Saskaņā ar asociācijas nolīgumu ES un Jordānija 12 gadu ilga pārejas perioda laikā pakāpeniski izveidoja brīvās tirdzniecības zonu. Turklāt 2007. gadā stājās spēkā vienošanās par turpmākiem liberalizācijas pasākumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem. 2010. gadā starp ES un Jordāniju tika panākta vienošanās par īpaša statusa partnerību, aptverot plašākas sadarbības jomas. Protokols par strīdu izšķiršanas mehānismiem tirdzniecībā starp ES un Jordāniju tika parafēts 2009. gada decembrī un stājās spēkā 2011. gada 1. jūlijā. Divpusējais politiskais dialogs un ekonomiskā sadarbība vēl vairāk attīstījās saistībā ar EKP asociācijas nolīgumu un vienoto atbalsta shēmu 2014.-2017. gadam.
- (2) Kopš 2011. gada Jordānija ir uzsākusi vairākas politiskās reformas, lai stiprinātu parlamentāro demokrātiju un tiesiskumu. Ir izveidota Konstitucionālā tiesa un neatkarīga vēlēšanu komisija, un Jordānijas Parlaments ir pieņēmis vairākus nozīmīgus tiesību aktus, tostarp Vēlēšanu likumu un Likumu par politiskajām partijām, kā arī tiesību aktus par decentralizāciju un pašvaldībām.
- (3) Jordānijas ekonomika ir ievērojami cietusi no vēl aizvien nenorimušajiem reģionālajiem nemieriem, jo īpaši kaimiņvalstīs Irākā un Sīrijā. Apvienojumā ar nelabvēlīgāku ekonomisko situāciju pasaulē šie reģionālie nemieri ir izpaudušies spēcīgā ārējo ieņēmumu kritumā un radījuši spiedienu uz publiskā sektora finansēm. Ir tikušas negatīvi ietekmētas tūrisma un ārvalstu tiešo ieguldījumu plūsmas, bloķēti tirdzniecības ceļi un pārtraukta dabasgāzes piegāde no Ēģiptes. Turklāt Jordānijas ekonomiku ir ietekmējis arī lielais Sīrijas bēgļu pieplūdums, kas ir palielinājis spiedienu uz valsts fiskālo stāvokli, sabiedriskajiem pakalpojumiem un infrastruktūru.
- (4) Kopš konflikta sākšanās Sīrijā 2011. gadā Savienība ir paudusi savu stingro apņemšanos atbalstīt Jordāniju, risinot problēmas saistībā ar Sīrijas krīzes ekonomiskajām un sociālajām sekām un jo īpaši saistībā ar liela skaita Sīrijas bēgļu atrašanos tās teritorijā. Tā ir palielinājusi finansiālo atbalstu Jordānijai, stiprinot sadarbību daudzās jomās, tostarp pilsoniskās sabiedrības vēlēšanu sistēmas, drošības, reģionālās attīstības un sociālo un

ekonomikas reformu jomās. Savienība ir piedāvājusi arī iespēju noslēgt padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības nolīgumu.

- (5) Šajā sarežģītajā ekonomiskajā un finansiālajā situācijā Jordānijas iestādes un Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) 2012. gada augustā vienojās par pirmo ekonomikas korekciju programma, kas tika atbalstīta saskaņā ar rezerves vienošanos (SBA) USD 2 miljardu apmērā ar trīs gadu termiņu. Šī programma tika sekmīgi pabeigta 2015. gada augustā. Šīs programmas ietvaros Jordānija ir guvusi būtiskus panākumus, īstenojot fiskālo konsolidāciju (palīdzēja arī naftas cenu kritums) un virkni strukturālu reformu.
- (6) 2012. gada decembrī Jordānija lūdza Savienību piešķirt papildu makrofinansiālo palīdzību. Šādu makrofinansiālo palīdzību EUR 180 miljonu apmērā aizdevumu veidā apstiprināja 2013. gada decembrī³ (MFP-I). Saprāšanās memorands par politikas nosacījumiem saistībā ar šo pirmo makrofinansiālo palīdzību stājās spēkā 2014. gada 18. martā. Pirmo MFP-I daļu izmaksāja 2015. gada 10. februārī un pēc tam, kad bija īstenoti saskaņā ar vienošanos paredzētie politikas pasākumi, otro daļu — 2015. gada 15. oktobrī.
- (7) Kopš Sīrijas krīzes sākšanās ES Jordānijai ir piešķīrusi gandrīz EUR 1,13 miljardus. Papildus EUR 180 miljoniem saistībā ar pirmo makrofinansiālās palīdzības darbību šī summa ietver arī EUR 500 miljonus saskaņā ar parasto sadarbības programmu Jordānijas atbalstam, ko finansē no Eiropas kaimiņattiecību instrumenta, apmēram EUR 250 miljonus no humānās palīdzības budžeta un vairāk nekā EUR 30 miljonus no Stabilitātes un miera veicināšanas instrumenta. Arī Eiropas Investīciju banka kopš 2011. gada ir darījusi pieejamus aizdevumus EUR 264 miljonu apmērā.
- (8) Sīrijas krīzes saasināšanās 2015. gadā smagi skāra Jordāniju, ietekmējot tirdzniecību, tūrisma un ieguldītāju uzticēšanos. Jordāniju ietekmēja arī naftas cenu krituma skarto Persijas līča sadarbības padomes (PLSP) valstu finansiālā atbalsta samazināšanās. Rezultātā atkal ir palēninājusies ekonomikas izaugsme, pieaudzis bezdarbs un radušās jaunas fiskālā un ārējā finansējuma vajadzības.
- (9) Šajā sarežģītajā situācijā Savienība ir atkārtoti apliecinājusi savu apņemšanos atbalstīt Jordāniju tās ekonomisko un sociālo problēmu risināšanas un reformu procesā. Jo īpaši šī apņemšanās tika pausta konferencē "Atbalsts Sīrijai un reģionam", kas notika Londonā 2016. gada 4. februārī un kurā ES apņēmas 2016.-2017. gada laikposmā sniegt atbalstu 2,39 miljardu apmērā, lai palīdzētu valstīm, kuras visvairāk skārusi Sīrijas bēgļu krīze, tostarp Jordānijai. Savienības politiskais un ekonomiskais atbalsts, kas paredzēts Jordānijas reformu procesam, atbilst EKP kontekstā izklāstītajai politikai, kuru Savienība īsteno attiecībā uz Vidusjūras dienvidu reģionu.
- (10) Pēc Jordānijas ekonomikas un finansiālās situācijas pasliktināšanās SVF un Jordānija sāka arī diskusijas par turpmāku vienošanos — iespējams, Paplašinātās finansēšanas mehānisma ("SVF programma") ietvaros ar trīs gadu termiņu, sākot no 2016. gada otrā ceturkšņa. Jaunās SVF programmas mērķis ir mazināt Jordānijas īstermiņa grūtības saistībā ar maksājumu bilanci, īstenojot stingrus korektīvos pasākumus.
- (11) Ņemot vērā ekonomiskā stāvokļa un perspektīvu pasliktināšanos, Jordānija 2016. gada martā lūdza Eiropas Savienībai papildu makrofinansiālo palīdzību.
- (12) Tā kā Jordānija ir valsts, uz kuru attiecas EKP, būtu jāuzskata, ka tā ir tiesīga saņemt Savienības makrofinansiālo palīdzību.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Lēmums Nr. 1351/2013/ES par makrofinansiālo palīdzību Jordānijas Hāšimītu Karalistei (OV L 341, 18.12.2013., 4. lpp.).

- (13) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt finanšu instrumentam, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar nolūku sniegt konkrētam mērķim nepiesaistītu atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai, lai nodrošinātu saņēmējam nekavējoties vajadzīgo ārējo finansējumu, un tai būtu jābalsta tādas politikas programmas īstenošana, kas ietver tūlītējus stingrus korekcijas pasākumus un strukturālas reformas, kuru mērķis ir novērst maksājumu bilances problēmas īstermiņā.
- (14) Ņemot vērā to, ka Jordānijas maksājumu bilanci saglabājas būtisks ārējā finansējuma iztrūkums, kas pārsniedz SVF un citu daudzpusēju iestāžu piešķirtos resursus, tad pašreizējos ārkārtas apstākļos Savienības makrofinansiālā palīdzība, kas jāsniedz Jordānijai, ir uzskatāma par piemērotu atbildi uz Jordānijas lūgumu atbalstīt ekonomikas stabilizāciju saistībā ar SVF programmu. Savienības makrofinansiālā palīdzība atbalstītu Jordānijas ekonomikas stabilizācijas un strukturālo reformu programmu, papildinot resursus, kas pieejami saskaņā ar SVF finansiālo vienošanos.
- (15) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta ilgtspējīgas ārējā finansējuma situācijas atjaunošana Jordānijā, tādējādi atbalstot tās ekonomisko un sociālo attīstību.
- (16) Savienības makrofinansiālās palīdzības apmēra noteikšana balstās uz Jordānijas atlikušo ārējā finansējuma vajadzību pilnīgu kvantitatīvu novērtējumu, un tajā tiek ņemta vērā valsts spēja finansēt sevi ar pašas resursiem, jo īpaši izmantojot tās rīcībā esošās starptautiskās rezerves. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāpapildina SVF un Pasaules Bankas piedāvātās programmas un piešķirtie resursi. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī gaidāmo finansiālo ieguldījumu, ko sniedz daudzpusējie līdzekļu devēji, un vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp Savienību un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu Jordānijā un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.
- (17) Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība juridiski un pēc būtības atbilst pamatprincipiem, mērķiem un pasākumiem, kas veikti dažādās jomās ārējā darbībā un citos attiecīgos Savienības politikas virzienos.
- (18) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai būtu jāatbalsta Savienības ārpolitika attiecībā uz Jordāniju. Komisijas dienestiem un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu cieši jāsadarbojas visu makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laiku, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību.
- (19) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta Jordānijas apņēmība rīkoties atbilstoši vērtībām, kas tai ir kopīgas ar Savienību, ieskaitot demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldību, cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu, kā arī Jordānijas saistības ievērot atklātas, likumīgas un godīgas tirdzniecības principus.
- (20) Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādam, ka Jordānijā tiek respektēti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana. Turklāt ar Savienības makrofinansiālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un pārskatatbildība Jordānijā un jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, darbvietu izveidi un fiskālo konsolidāciju. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpildīšana, gan minēto mērķu sasniegšana.
- (21) Lai nodrošinātu, ka Savienības finansiālās intereses, kas saistītas ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tiek efektīvi aizsargātas, Jordānijai būtu jāveic atbilstīgi

pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar palīdzību. Turklāt būtu jāparedz noteikumi, ka Komisija veic pārbaudes un ka Revīzijas palāta veic revīzijas.

- (22) Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes (kā budžeta lēmējietādes) pilnvaras.
- (23) Makrofinansiālās palīdzības summām vajadzētu atbilst budžeta apropriācijām, kas paredzētas daudzgadu finanšu shēmā.
- (24) Savienības makrofinansiālā palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai tie būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar palīdzību un jāsniedz tiem attiecīgie dokumenti.
- (25) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁴.
- (26) Uz Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāattiecina ekonomikas politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Jordānijas iestādēm tādas dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā, kura paredzēta saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu parasti būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz EUR 90 miljonus, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā Savienības makrofinansiālās palīdzības summu, kas paredzēta Jordānijai, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

- 1. Savienība piešķir Jordānijai makrofinansiālo palīdzību ar maksimālo summu EUR 200 miljoni ("Savienības makrofinansiālā palīdzība"), lai atbalstītu Jordānijas ekonomikas stabilizāciju un reformas. Palīdzība dod ieguldījumu Jordānijas maksājumu bilances vajadzību segšanā, kā konstatēts SVF programmā.
- 2. Visu Savienības makrofinansiālās palīdzības summu Jordānijai piešķir aizdevumu veidā. Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm aizņemt nepieciešamos līdzekļus un aizdot tos Jordānijai. Maksimālais vidējais aizdevumu atmaksas termiņš ir 15 gadi.
- 3. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija saskaņā ar nolīgumiem vai vienošanos, kas panāktas starptautisko Valūtas fondu (SVF) un Jordāniju, un ekonomikas reformu pamatprincipiem un mērķiem, kas izklāstīti ES un Jordānijas asociācijas nolīgumā, vienotajā atbalsta shēmā 2014.–2017. gadam un turpmākajās partnerības prioritātēs. Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tostarp par tās izmaksāšanu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

4. Savienības makrofinansiālā palīdzība ir pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc 3. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.
5. Ja Jordānijas finanšu vajadzības Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas laikā būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm, Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru samazina palīdzības summu vai arī to aptur, vai atceļ.

2. pants

1. Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikums ir tāds, ka Jordānijā tiek respektēti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana.
2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga šā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.
3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES⁵.

3. pants

1. Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru vienojas ar Jordānijas iestādēm par skaidri definētiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem, kam jāattiecas uz Savienības makrofinansiālo palīdzību un kuros galvenā uzmanība pievērsta strukturālām reformām un stabilām valsts finansēm, un kuri jāiekļauj saprašanās memorandā ("saprāšanās memorands"). Saprašanās memorandā izklāstītie ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi atbilst 1. panta 3. punktā minētajiem nolīgumiem vai kārtībai, tostarp makroekonomikas korekciju un strukturālo reformu programmām, ko Jordānija īsteno ar SVF atbalstu.
2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Jordānijā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārrauga panākumus minēto mērķu sasniegšanā.
3. Savienības makrofinansiālās palīdzības detalizētus finanšu noteikumus izklāsta aizdevuma līgumā, par ko vienojas Komisija un Jordānijas iestādes.
4. Komisija regulāri pārbauda, vai joprojām tiek izpildīti 4. panta 3. punktā minētie nosacījumi, tostarp to, vai Jordānijas ekonomikas politika atbilst Savienības makrofinansiālās palīdzības mērķiem. Šādi rīkojoties, Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules Banku un vajadzības gadījumā ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

4. pants

1. Ievērojot 3. punkta nosacījumus, Komisija Savienības makrofinansiālo palīdzību dara pieejamu divās aizdevuma daļās. Katra maksājuma apmēru nosaka saprašanās memorandā, kas minēts 3. pantā.

⁵ Padomes 2010. gada 26. jūlija Lēmums 2010/427/ES, ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

2. Savienības makrofinansiālās palīdzības summas ir pamats Garantiju fonda finansējuma piešķiršanai ārējām darbībām, vajadzības gadījumā saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009⁶.
3. Komisija pieņem lēmumu par maksājumu veikšanu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - (a) lēmuma 2. pantā izklāstītais priekšnoteikums;
 - (b) pastāvīgi un sekmīgi tiek īstenota politikas programma ar stingriem korekcijas un strukturālo reformu pasākumiem, ko atbalsta vienošanās par kredītu, kura noslēgta ar SVF un nav saistīta ar piesardzības pasākumiem; un
 - (c) tiek apmierinoši īstenoti ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā.Aizdevuma otrās daļas izmaksu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas.
4. Ja 3. punktā minētie nosacījumi ilgstoši nav izpildīti, Komisija uz laiku pārtrauc vai atceļ Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu. Šādos gadījumos tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par minētās apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.
5. Savienības makrofinansiālo palīdzību izmaksā Jordānijas Centrālajai bankai. Ievērojot noteikumus, kas jāparedz saprašanās memorandā, tostarp apstiprinājumu par atlikušajām budžeta finansēšanas vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt Jordānijas Finanšu ministrijai kā galīgajam saņēmējam.

5. pants

1. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību saistītās aizņēmuma un aizdevuma operācijas veic euro, izmantojot vienu un to pašu valūtēšanas dienu, un Savienību neiesaista maksājuma termiņu pārcelšanā un nepakļauj to valūtas maiņas kursa vai procentu likmju riskam vai jebkādam citam komercriskam.
2. Ja apstākļi ļauj un Jordānija to lūdz, Komisija var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos un nosacījumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek iekļauta noteikumos un nosacījumos par aizņēmuma darbībām.
3. Ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi un Jordānija to lūdz, Komisija var nolemt refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas operācijas veic saskaņā ar 1. un 4. punktu, un ar tām nevar pagarināt minēto aizņēmumu atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.
4. Visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma darbībām, sedz Jordānija.
5. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās operācijas.

⁶ Padomes 2009. gada 25. maija Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009, ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

6. pants

1. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012⁷ un Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012⁸.
2. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar tiešu pārvaldību.
3. Ar Jordānijas iestādēm parakstāmajā aizdevuma nolīgumā paredz noteikumus, ar kuriem:
 - (a) nodrošina, ka Jordānija regulāri pārbauda, vai no Savienības budžeta piešķirtais finansējums tiek pareizi izmantots, veic piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību, lai atgūtu visus izšķērdētos līdzekļus, kas piešķirti saskaņā ar šo lēmumu;
 - (b) saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95⁹, Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2185/96¹⁰ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013¹¹ nodrošina Savienības finansiālo interešu aizsardzību, jo īpaši paredzot konkrētus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus, kas ietekmē Savienības makrofinansiālo palīdzību;
 - (c) nepārprotami pilnvaro Komisiju, tostarp Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai vai tā pārstāvjus, veikt pārbaudes, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas;
 - (d) Komisiju un Revīzijas palātu nepārprotami pilnvaro veikt revīzijas laikposmā, kad ir piešķirta Savienības makrofinansiālā palīdzība, un pēc tam, tostarp veikt dokumentu revīzijas un revīzijas uz vietas, piemēram, operatīvos novērtējumus;
 - (e) nodrošina, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa, ja ir konstatēts, ka saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības pārvaldību Jordānija ir iesaistījusies krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finansiālajām interesēm.
4. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanas Komisija, veicot operatīvu novērtējumu, izvērtē, vai pareizi darbojas ar šo palīdzību saistītie Jordānijas finanšu noteikumi, administratīvās procedūras un iekšējās un ārējās kontroles mehānismi.

7. pants

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja tiek izdarīta atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

⁸ Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

⁹ Padomes 1995. gada 18. decembra Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹⁰ Padomes 1996. gada 11. novembra Regula (EK, Euratom) Nr. 2185/96 par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. septembra Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

8. pants

1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Ziņojumā:
 - (a) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus;
 - (b) novērtē Jordānijas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 3. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus;
 - (c) norāda saistību starp saprašanās memorandā izklāstītajiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, Jordānijas faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem izmaksāt Savienības makrofinansiālās palīdzības daļas.
2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 4. punktā minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* novērtējuma ziņojumu, kurā izvērtēti izmaksātās Savienības makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums par turpmāku makrofinansiālo palīdzību Jordānijas Hāšimītu Karalistei

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā¹²

Politikas joma: Sadaļa 01 – Ekonomika un finanses

Darbība: 03 – Starptautiskā ekonomika un finanses

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

X Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

"Jauns impulss nodarbinātībai, izaugsmei un ieguldījumiem — labklājības veicināšana ārpus ES"

Galvenās ar ECFIN ģenerāldirektorātu saistītās darbības jomas attiecas uz:

1. Eiropas kaimiņattiecību politikas ieviešanas veicināšanu, padziļinot ekonomisko analīzi un intensificējot politikas dialogu un padomu sniegšanu saistībā ar rīcības plānu ekonomiskajiem aspektiem;

2. makrofinansiālās palīdzības attīstīšanu, uzraudzību un ieviešanu trešās valstīs sadarbībā ar attiecīgajām starptautiskajām finanšu iestādēm.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētais mērķis Nr. 1: "Labklājības veicināšana ārpus ES — atbalsts makroekonomiskajai stabilitātei un izaugsmei veicinošām reformām ārpus ES, tostarp uzturot regulāru dialogu par ekonomikas jautājumiem ar galvenajiem partneriem un sniedzot makrofinansiālu palīdzību"

Attiecīgās ABM/ABB darbības: Starptautiskā ekonomika un finanses.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Ierosināto palīdzību veido ES aizdevums EUR 200 miljonu apmērā Jordānijas Hāšimītu Karalistei ("Jordānija"), un tās mērķis ir veicināt ilgtspējīgāku maksājumu bilances situāciju. Divās daļās izmaksājamā palīdzība radīs valstij iespēju mazināt ekonomiskās un sociālās grūtības, kuras saistītas ar nestabilitāti reģionā un Sīrijas bēgļu uzņemšanu. Tā veicinās arī strukturālās reformas, kuru mērķis ir palielināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, mazinot makroekonomisko nestabilitāti un uzlabojot publiskā sektora finanšu pārvaldību.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Iestādēm būs regulāri jāziņo Komisijas dienestiem par noteiktu rādītāju kopumu un pirms otrās palīdzības daļas izmaksas jāiesniedz visaptverošs ziņojums par atbilstību saskaņotajiem politikas nosacījumiem.

¹²

ABM: budžeta vadība pa darbības jomām – ABB: budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

Komisijas dienesti turpinās uzraudzīt publiskā sektora finanšu pārvaldību pēc tam, kad, sagatavojot šo pasākumu, būs veikts operatīvais novērtējums par finanšu apriti un administratīvajām procedūrām Jordānijā. ES delegācija Jordānijā arī regulāri ziņos par jautājumiem, kas attiecas uz palīdzības uzraudzību. Komisijas dienesti uzturēs ciešus sakarus ar SVF un Pasaules Banku, lai izmantotu to atziņas, kas gūtas no to pašreizējās darbības Jordānijā.

Ierosinātajā lēmumā ir paredzēts Padomei un Eiropas Parlamentam adresēts gada ziņojums, kurā iekļauts šīs darbības īstenošanas novērtējums. Divu gadu laikā pēc īstenošanas perioda beigām tiks veikts neatkarīgs ex post novērtējums par palīdzību.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. *Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības*

Palīdzības izmaksa būs atkarīga no Jordānijas un SVF ekonomikas programmas (kuru paredzēts uzsākt 2016. gada otrajā pusē) apmierinošas īstenošanas. Turklāt Komisija vienojas ar Jordānijas iestādēm par konkrētiem politikas nosacījumiem, kas uzskaitīti saprašanās memorandā un kas jāizpilda, pirms Komisija atļauj izmaksāt otro palīdzības daļu.

1.5.2. *ES iesaistīšanās pievienotā vērtība*

Palīdzot valstij pārvarēt ekonomisko šoku, ko izraisīja iekšējie un nestabilitāte reģionā un Sīrijas bēgļu pieplūdums, ierosinātā MFP veicinās makroekonomisko stabilitāti, ekonomiskās reformas un politisko progresu valstī. Papildinot starptautisko finanšu iestāžu, ES un citu līdzekļu devēju piešķirtos resursus, šī palīdzība veicinās starptautiskās līdzekļu devēju kopienas piešķirtā finansiālā atbalsta kopuma vispārējo efektivitāti.

Ierosinātā programma arī stiprinās valdības apņēmību īstenot reformas un centienus izveidot ciešākas attiecības ar ES. Šis rezultāts tiks panākts, cita starpā izmantojot atbilstošus nosacījumus palīdzības izmaksāšanai. Plašākā mērogā programma būtu signāls citām reģiona valstīm, ka ekonomisko grūtību brīžos ES joprojām atbalsta valstis, kas uzsāk nepārprotamu ceļu uz politiskām reformām.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Kopš 2004. gada ir veikti sešpadsmit ex post novērtējumi par makrofinansiālās palīdzības darbībām. Šajos novērtējumos secināts, ka makrofinansiālās palīdzības pasākumi, lai arī dažkārt nelielā mērā un netieši, veicina ārējās ilgtspējas un makroekonomiskās stabilitātes uzlabošanos, kā arī palīdz saņēmējvalstī īstenot strukturālās reformas. Vairākumā gadījumu makrofinansiālās palīdzības pasākumiem bija pozitīva ietekme uz saņēmējvalsts maksājumu bilanci, un tie palīdzēja mazināt šo valstu budžeta ierobežojumus. Tie arī veicināja nedaudz lielāku ekonomikas izaugsmi.

1.5.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

ES ir viena no lielākajām līdzekļu devējām Jordānijai. Finansiālā palīdzība, kas sniegta saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu (EKPI) laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam, sasniedza EUR 589 miljonus. Šī summa ietver papildu finansējumu, kas piešķirts uz iniciatīvām balstītās programmas *SPRING* ietvaros. ES palīdzība Jordānijai no Eiropas kaimiņattiecību instrumenta (EKI) 2014.-2017. gada laikposmam var būt diapazonā no minimālās piešķiruma summas EUR 312 miljoniem līdz maksimālajai piešķiruma summai EUR 382 miljoniem. Jordānija saņems palīdzību no ES Reģionālā trasta fonda ("*Madad* fonda"), kas tika izveidots 2014. gada decembrī, lai atbalstītu Sīrijas un tās kaimiņvalstis, tostarp Jordāniju. Pirmās *Madad* fonda finansētās programmas par

summu EUR 41 miljonu apmērā tika apstiprinātas 2015. gada maijā. Šie līdzekļi tika papildināti ar finansējumu no citiem ES instrumentiem, piemēram, Kaimiņattiecību politikas ieguldījumu mehānisma (*NIF*). Papildus divpusējās sadarbības programmām Jordānija gūst labumu arī no dažādām reģionālajām programmām, galvenokārt tiesiskuma un tiesu iestāžu, vides un klimata aizsardzības, migrācijas un kultūra un jaunatnes jomās. Jordānija ir iesaistījusies arī iniciatīvās, kas pieejamas visām kaimiņu partnervalstīm, piemēram: "Erasmus +", kas veicina mobilitāti un sadarbību ar ES augstākās izglītības jomā, "TAIEX" un "SIGMA". Turklāt Jordānijai ir arī tiesības saņemt papildu finansējumu saskaņā ar vairākām ES tematiskajām programmām un instrumentiem, tostarp Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumenta (*EIDHR*), programmas "Nevalstiskie dalībnieki un vietējās iestādes" un Migrācijas un patvēruma programmas. Arī Eiropas Investīciju banka atbalsta Jordāniju — kopš 2011. gada tā ir noslēgusi aizdevuma līgumus EUR 264,9 miljonu apmērā, no tiem EUR 115,9 miljonu apmērā 2015. gadā. Visbeidzot, 2013. gadā apstiprinātā MFP-I EUR 180 miljonu apmērā tika apmierinoši īstenota un pilnībā izmaksāta 2015. gadā.

Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būtu palīdzēt izveidot stabilu makroekonomisko vidi, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta situācijas ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. MFP nenodrošina regulāru finansiālo atbalstu un nav paredzēta saņēmējvalstu ekonomiskajai un sociālajai attīstībai. Tā ir jāpārtrauc, tiklīdz ir stabilizēta valsts ārējā finansiālā situācija. Pēc tam tiek izmantoti standarta ES sadarbības un palīdzības instrumenti.

Ar MFP tiek papildinātas arī starptautisko finanšu iestāžu darbības, jo īpaši SVF Paplašinātās finansēšanas mehānisma atbalstāmā korekciju un reformu programma un Pasaules Bankas attīstības politikas aizdevums.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

X **Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva

X Priekšlikums/iniciatīva ir spēkā divarpus gadus pēc saprašanās memoranda spēkā stāšanās, kā noteikts lēmuma 1. panta 4. punktā.

X Finansiālā ietekme ir paredzama no 2016. līdz 2019. gadam.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi¹³

X Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Šī ir makroekonomiska rakstura palīdzība, un tās struktūra atbilst turpmākajai SVF atbalstītajai ekonomikas programmai. Komisijas dienesti veiks darbības uzraudzību, pamatojoties uz SVF programmas īstenošanas gaitā gūtajiem panākumiem un konkrētiem reformu pasākumiem, par kuriem jāvienojas ar Jordānijas iestādēm saprašanās memorandā (skatīt arī 1.4.4. punktu).

¹³

Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Apzinātie riski*

Saistībā ar ierosināto makrofinansiālās palīdzības pasākumu pastāv fiduciārie, politikas un politiskie riski.

Pastāv risks, ka makrofinansiālā palīdzība, kas nav paredzēta konkrētiem izdevumiem, varētu tikt izmantota krāpnieciskā veidā. Kopumā šis risks ir saistīts ar tādiem faktoriem kā pārvaldības sistēmu kvalitāte centrālajā bankā un finanšu ministrijā un iekšējo un ārējo revīzijas spēju piemērotība.

Vēl viens būtisks risks, kas apdraud ierosināto darbību, ir saistīts ar reģionālo ekonomisko un politisko nedrošību (jo īpaši Sīrijā un Irākā), kura tieši ietekmē Jordānijas ekonomiku. Iekšzemē galvenais risks ir saistīts ar grūtībām ekonomikas reformu procesā un ar pašreizējām makroekonomikas neaizsargātības problēmām, tostarp Sīrijas bēgļu pieplūduma fiskālajām sekām.

Jordānija joprojām ir arī neaizsargāta pret iespējamiem jauniem pārtraukumiem no Ēģiptes importētās dabasgāzes piegādē. Visbeidzot, pastāv riski, kuru iemesls ir iespējama ekonomiskās situācijas pasliktināšanās Eiropā un pasaulē un starptautisko energoresursu un pārtikas cenu pieaugums.

2.2.2. *Paredzētās kontroles metodes*

Makrofinansiālajai palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Revīzijas palāta.

2.2.3. *Kontroles pasākumu izmaksas un ieguvumi un iespējamais neatbilstības līmenis*

Pamatizmaksas, kas Komisijai rodas saistībā ar pārbaudes un kontroles metodēm, kā arī izmaksas par pirms darbības veikto operatīvo novērtējumu par finanšu un administratīvo apriti ir aprakstītas 3.2.1. tabulā. Turklāt rodas izmaksas par Eiropas Savienības Revīzijas palātas iesaistīšanos un iespējamo *OLAF* iesaistīšanos. Operatīvais novērtējums ne tikai palīdz novērtēt nepareizas līdzekļu izmantošanas riskus, bet kā netiešu labumu sniedz arī lietderīgu informāciju par publiskā sektora finanšu pārvaldības jomā vajadzīgajām reformām, kuras var būt atspoguļotas darbības politiskajos nosacījumos. Attiecībā uz gaidāmo neatbilstību īpatsvaru jānorāda, ka, balstoties uz pieredzi, kas gūta kopš MFP instrumenta izveides, neatbilstību risks (aizdevuma neatmaksāšana vai līdzekļu nepareiza izmantošana) tiek uzskatīts par zemu.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Lai mazinātu krāpnieciskas izmantošanas riskus, tiks veikti vairāki pasākumi.

Pirmkārt, ierosinātais juridiskais pamats makrofinansiālajai palīdzībai Jordānijai ietver noteikumu par krāpšanas novēršanas pasākumiem. Šie pasākumi tiks sīkāk izstrādāti aizdevuma līgumā, paredzot vairākus noteikumus par pārbaudēm, krāpšanas novēršanu, revīzijām un līdzekļu atgūšanu krāpšanas vai korupcijas gadījumā. Paredzēts ir arī, ka palīdzība būs saistīta ar vairākiem konkrētiem politiskiem nosacījumiem, galvenokārt publiskā sektora finanšu pārvaldības jomā, lai stiprinātu efektivitāti, pārredzamību un atbildību.

Otrkārt, pirms vienošanās panākšanas par saprašanās memorandu Komisijas dienesti ar pienācīgi pilnvarotu neatkarīgu ekspertu atbalstu veiks finanšu aprites un administratīvo procedūru jaunu operatīvu novērtējumu Jordānijas Finanšu ministrijā un Centrālajā bankā,

lai izpildītu Savienības vispārējam budžetam piemērojamās Finanšu regulas prasības. Ar šo pārskatu tiks noteikts, vai Jordānijā pastāv pietiekami efektīvs satvars makrofinansiālās palīdzības pareizai finanšu pārvaldībai, aptverot tādas jomas kā vadības struktūra un organizācija, līdzekļu pārvaldība un kontrole, IT sistēmu drošība, iekšējās un ārējās revīzijas spējas, kā arī centrālās bankas neatkarība. Ņemot vērā šo novērtējumu, ar valsts iestāžu piekrišanu var ieviest īpašus mehānismus, kurus piemēro līdzekļu pārvaldībai, ko veic saņēmēji. Turklāt palīdzība tiks iemaksāta šim nolūkam izveidotā kontā Jordānijas Centrālajā bankā.

Visbeidzot, palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

01 03 02 – Makrofinansiālā palīdzība

01 03 06 – Garantiju fonda finansējums

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Skaits [Apraksts.....]]		no EBTA valstīm ¹⁵	no kandidātvalstīm ¹⁶	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpunkta nozīmē
4	01 03 02 Makrofinansiālā palīdzība	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4	01 03 06 Garantiju fonda finansējums	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

01 03 06 – Eiropas Savienības garantija ES aizdevumiem, kas piesaistīti makrofinansiālam atbalstam trešām valstīm. Garantiju fonds ārējām darbībām ir jānodrošina saskaņā ar Fonda regulu¹⁷. Saskaņā ar šo regulu aizdevumi tiek noteikti, balstoties uz neatmaksāto summu gada beigās. Garantiju fonds ir jānodrošina, izmantojot apropriācijas no budžeta pozīcijas 01 03 06 ("Garantiju fonda finansējums") 9 % apmērā no kopējām nenokārtotajām saistībām. Nodrošinājuma summu aprēķina "n" gada sākumā kā starpību starp mērķsummu un Fonda neto aktīviem "n-1" gada

¹⁴ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

¹⁵ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

¹⁶ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

¹⁷ Padomes 2009. gada 25. maija Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009, ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai, OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.

beigās. Šo nodrošinājuma summu "n" gadā ieraksta "n+1" gada budžeta projektā un faktiski iemaksā vienā darījumā "n+1" gada sākumā no pozīcijas "Garantiju fonda finansējums" (budžeta pozīcija 01 03 06). Tādējādi 9 % (t.i., maksimums EUR 18 miljoni) no faktiski izmaksātās summas tiks ņemti vērā mērķsummā "n-1" gada beigās Fonda nodrošinājuma aprēķinam.

☐☐No jauna veidojamās budžeta pozīcijas: Neattiecas.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija:

4

ĢD: ECFIN			Gads 2016 ¹⁸	Gads 2017	Gads 2018	Gads 2019	KOPĀ
• Darbības apropriācijas							
Budžeta pozīcija 01 03 06 – Garantiju fonda finansējums	Saistības	(1a)			9	9	18
	Maksājumi	(2 a)			9	9	18
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ¹⁹ (operatīvais novērtējums un <i>ex-post</i> novērtējums)							
Budžeta pozīcija 01 03 02	Saistības	(3)	0,10			0,15	0,25
	Maksājumi	(3 a)	0,10			0,15	0,25
KOPĀ ECFIN ĢD apropriācijas	Saistības	=1+1a +3	0,10		9	9,15	18,25
	Maksājumi	=2+2a +3	0,10		9	9,15	18,25

• KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)			9	9	18,00
	Maksājumi	(5)			9	9	18,00
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0,10			0,15	0,25

KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+ 6	0,10		9	9,15	18,25
	Maksājumi	=5+ 6	0,10		9	9,15	18,25

¹⁸ Gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

¹⁹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (tostarp administratīvā atbalsta pozīcijas, tā sauktās kādreizējās "BA" pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairākas izdevumu kategorijas

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	5	"Administratīvie izdevumi"				
		Gads 2016	Gads 2017	Gads 2018	Gads 2019	KOPĀ
ĢD: ECFIN						
• Cilvēkresursi		0,039	0,029	0,021	0,016	0,105
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,025	0,015			0,040
KOPĀ — ECFIN ĢD	Apropriācijas	0,064	0,044	0,021	0,016	0,145
KOPĀ daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa maksājumu summa) =	0,064	0,044	0,021	0,016	0,145

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2016 ²⁰	Gads 2017	Gads 2018	Gads 2019	KOPĀ
KOPĀ daudz gadu finanšu shēmas 1. līdz 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	0,164	0,044	9,021	9,166	18,395
	Maksājumi	0,164	0,044	9,021	9,166	18,395

²⁰

Gads, kurā priekšlikumu sāk īstenot.

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriācijas izmantot šādā veidā:

Saistību apropriācijas EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un rezultātus ↓			Gads 2016		Gads 2017		Gads 2018		Gads 209		KOPĀ	
	Veids ²¹		Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Skaitis	Izmaksas	Kopējais skaits	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 3 ²²												
- Rezultāts Nr. 1	Operatīvais novērtējums		1	0,10							1	0,10
- Rezultāts Nr. 2	Ex post novērtējums								1	0,15	1	0,15
- Rezultāts Nr. 3	Garantiju fonda finansējums						1	9	1	9	2	18
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1			1	0,10			1	9	2	9,15	4	18,25
KOPĒJĀS IZMAKSAS			1	0,10			1	9	2	9,15	4	18,25

²¹ Rezultāti ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

²² Kā aprakstīts 1.4.2. punktā "Konkrētais(-ie) mērķis(-i)..."

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

	Gads 2016 ²³	Gads 2017	Gads 2018	Gads 2019	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (skatīt 1.6. punktu)			KOPĀ
Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	0,039	0,029	0,021	0,016				0,105
Pārējie administratīvie izdevumi	0,025	0,015						0,040
Starpsumma — daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,064	0,044	0,021	0,016				0,145
Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS²⁴								
Cilvēkresursi								
Pārējie administratīvie izdevumi								
Starpsumma – ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
KOPĀ	0,064	0,044	0,021	0,016				0,145

Vajadzīgās administratīvās apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

²³ Gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

²⁴ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās "BA" pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	Gads 2016	Gads 2017	2018. gads	2019. gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (skatīt 1.6. punktu)		
• Štatu saraksta amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
01 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	0,19	0,13	0,09	0,06			
XX 01 01 02 (Delegācijas)							
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)							
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)							
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE) ²⁵							
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	0,20	0,16	0,12	0,10			
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)							
XX 01 04 gg ²⁶	- galvenajā mītnē						
	- delegācijās						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiešā pētniecība)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)							
KOPĀ	0,39	0,29	0,21	0,16			

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Vajadzīgie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Vajadzīgo darbinieku izmaksas tiek lēstas, pamatojoties uz 30 % no ikgadējiem izdevumiem saistībā ar AD5 – AD12 pakāpes ierēdņiem.

Veicamo uzdevumu apraksts

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Nodaļas vadītājs: uzraudzīt un pārvaldīt darbību, vienoties par aizdevuma līguma pārbaudes ziņojumiem, vadīt pārbaudes apmeklējumus un novērtēt nosacījumu izpildē gūtos panākumus Referents: sagatavot saprašanās memorandu un aizdevuma līgumu, sazināties ar iestādēm un starptautiskām finanšu iestādēm, sazināties ar neatkarīgiem ekspertiem operatīvā novērtējuma un ex-post izvērtējuma jautājumos, veikt pārbaudes komandējumus, sagatavot Komisijas dienestu ziņojumus un Komisijas procedūras saistībā ar palīdzības pārvaldību.
Ārštata darbinieki	Neattiecas

²⁵ CA — līgumdarbinieki; LA — vietējie darbinieki, SNE — valstu norīkotie eksperti, INT — pagaidu darbinieki ("Intérimaire"), JED — jaunākie eksperti delegācijās ("Jeune Expert en Délégation").

²⁶ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām "BA" pozīcijām).

3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai

3.2.5. *Trešo personu iemaksas*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.